

Sygn. akt I Co 13/14

POSTANOWIENIE

Dnia 25 czerwca 2015 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach I Wydział Cywilny

w składzie

Przewodnicząca: SSO Domicela Gawlińska-Kowalczyk

Sędziowie: SO Barbara Przybylska, SO Łucja Oleksy -Miszczyk

Protokolant: Aleksandra Strumiłowska

po rozpoznaniu w dniu 19 czerwca 2015 roku w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z wniosku M. C.

z udziałem E. M. A., Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Gliwicach, R. S., małoletniej V. C. C. działającej przez pełnomocnika ustawowego - matkę M. C.

o uznanie orzeczenia sądu państwa obcego

postanawia:

uznać za skuteczny na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej prawomocny wyrok Sądu Pierwszej Instancji nr 13 w S. w Hiszpanii z dnia 30 października 2007 roku sygn. 637/2007 o ustalenie ojcostwa.

Sygn. akt I Co 13/14

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni M. C. domagała się uznania za skuteczny na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej wyroku Juzgado de Primera Instancia Numero 13 w S. w Hiszpanii wydanego w postępowaniu o ustanowienie ojcostwa o sygn. 637/2007 z dnia 30 października 2008 roku, uznającego ojcostwo pozamałżeńskie E. M. A. jako ojca V. C..

Uwzględnieniu wniosku sprzeciwił się prokurator, zarzucając niezgodność orzeczenia z porządkiem prawnym w Rzeczypospolitej Polskiej. Wskazał, że według przepisów polskich, niezbędne jest w pierwszej kolejności zaprzeczenie ojcostwa dziecka wynikającego z domniemania, iż pochodzi ono od męża matki. W przedmiotowej sprawie doszło natomiast do wydania jedynie wyroku ustalającego ojcostwo, a zatem doszłoby do sytuacji, w której w polskim porządku prawnym istniałoby jednocześnie zarówno domniemanie pochodzenia dziecka od męża matki jak i wynikanie ojcostwa innego mężczyzny z treści przedmiotowego orzeczenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

M. C. oraz R. S. zawarli związek małżeński w dniu 15 czerwca 2002. W dniu 21 czerwca 2005 roku na świat przyszła córka M. C. V. S.. W akcie urodzenia wydanym przez Urząd Stanu Cywilnego w G. jako jej ojciec wpisany został R. S..

Wyrokiem z dnia 30 października 2007 roku, wydany przez Juzgado de Primera Instancia Numero 13 w S. w Hiszpani (...) ustalono, że uczestniczka postępowania V. jest pozamałżeńską córką E. M. A. oraz M. C. oraz że wyrok ten stanowi podstawę do wprowadzenia zmian w Rejestrze Cywilnym, a nadto że będzie nosić nazwisko C., a drugie nazwisko C..

Wyrok ten jest prawomocny. W postępowaniu brała udział zarówno wnioskodawczyni jak i uczestnicy postępowania, a także R. S..

W Rejestrze Cywilnym w U. dokonano zmian zgodnie z orzeczeniem. W Urzędzie Stanu Cywilnego w G. uczestniczka widnieje nadal jako V. S. - córka R. i M. S..

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie następujących dowodów: odpis aktu zupełnego urodzenia k. 6, 101, wyrok Juzgado de Primera Instancia Numero 13 w S. wraz z tłumaczeniem k. 7-14, protokół ze stawienia się w sądzie wraz z tłumaczeniem k. 15-16, zaświadczenie o prawomocności wraz z tłumaczeniem k. 17-18, zaświadczenie Urzędu Stanu Cywilnego w U. wraz z tłumaczeniem k. 19-21, odpis zupełny aktu małżeństwa k. 100.

Uznano te dowody za nie budzące wątpliwości i prawdziwe, nie były przez uczestników kwestionowane w toku postępowania.

Sąd zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 1145 k.p.c. orzeczenia sądów państw obcych wydane w sprawach cywilnych podlegają uznaniu z mocy prawa, chyba że istnieją przeszkody określone w art. 1146.

Prokurator wnosząc o oddalenie wniosku, powoływał się na zaistnienie przeszkody wskazanej w art. 1146 § 1 pkt 7 k.p.c., to jest okoliczność, że uznanie byłoby sprzeczne z podstawowymi zasadami porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej (klauzula porządku publicznego).

Funkcja klauzuli porządku publicznego polega na ochronie krajowego porządku prawnego przed przypadkami jego naruszenia przez nadanie skuteczności i wykonalności orzeczeniom nieodpowiadającym fundamentalnym standardom prawnym. Należy jednak podkreślić, że nie chodzi o sprzeczność orzeczenia zagranicznego z podstawowymi zasadami naszego porządku prawnego, ale o to, by skutki uznania orzeczenia były nie do pogodzenia z tymi zasadami. Przedmiotem badania w ramach przesłanki porządku publicznego są więc wyłącznie potencjalne skutki uznania konkretnego orzeczenia. Nie jest natomiast celem stosowania przesłanki porządku publicznego bezpośrednia ocena zasadności orzeczenia i zgodności norm prawnych będących podstawą jego wydania z prawem polskim. Jak bowiem podkreśla się w orzecznictwie sąd, który orzeka o uznaniu wyroku sądu zagranicznego, nie bada merytorycznej zasadności tego orzeczenia (postanowienie SN z 5 listopada 1975 r., I CR 625/75, LexPolonica nr 313033).

W doktrynie i orzecznictwie zgodnie przyjmuje się, że przez podstawowe zasady porządku prawnego należy rozumieć nie tylko fundamentalne zasady ustroju społeczno-politycznego, a więc zasady konstytucyjne, lecz również naczelną zasadę rządzącą poszczególnymi dziedzinami prawa: cywilnego, rodzinnego, pracy, a także prawa procesowego. Sformułowanie zawarte w art. 1146 § 1 pkt 7 nie może jednocześnie być rozumiane jako wymaganie, by orzeczenia zagraniczne były całkowicie zgodne ze wszystkimi wchodzącymi w grę przepisami prawa polskiego.

Słusznie zwrócił uwagę prokurator, że zgodnie w przepisami polskiego Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego istnieje domniemanie pochodzenia dziecka od męża matki. Ustalenie ojcostwa innego mężczyzny możliwe jest dopiero po uprzednim zaprzeczeniu ojcostwa wynikającego z takiego domniemania w odrębnym postępowaniu.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe przekonuje, że sąd hiszpański wydając przedmiotowe orzeczenie miał na uwadze domniemanie pochodzenia dziecka z małżeństwa, albowiem mąż wnioskodawczyni był stroną postępowania o ustalenie ojcostwa, aktywnie w nim uczestniczył (stawił się w sądzie), a zatem nie był pozbawiony możliwości obrony swoich interesów. Jedyne różnice w procedurze obalenia domniemania pochodzenia dziecka z małżeństwa zauważalne są w warstwie technicznej, albowiem w polskim porządku prawnym muszą toczyć się dwa odrębne postępowania – jedno celem obalenia domniemania pochodzenia dziecka od męża matki, a drugie celem ustalenia ojcostwa innego mężczyzny; natomiast według prawa hiszpańskiego, ustalenie ojcostwa powoduje jednocześnie obalenie domniemania pochodzenia dziecka z małżeństwa. Skutek orzeczeń jest jednak identyczny, a ojcem dziecka

- od uprawomocnienia się orzeczenia – jest mężczyzna, którego wskazano w sentencji orzeczenia sprawy o ustalenie ojcostwa.

Wobec powyższego, brak jest wątpliwości co do tego, że uznanie przedmiotowego orzeczenia nie jest sprzeczne z porządkiem prawnym w Rzeczypospolitej Polskiej. Wywołuje ono bowiem skutki zbieżne z przeprowadzeniem w Polsce postępowań kolejno o zaprzeczenie, a następnie ustalenie ojcostwa. Nie ma przy tym racji prokurator twierdząc, że dojdzie w takim przypadku do posiadania przez dziecko dwóch ojców – jednego na podstawie przedmiotowego orzeczenia, a drugiego na podstawie domniemania pochodzenia dziecka z małżeństwa, z uwagi na brak orzeczenia w przedmiocie zaprzeczenia tegoż ojcostwa. Jak już bowiem wyżej wskazano, orzeczenie hiszpańskie, pomimo niewyartykułowania tego wprost z uwagi na odmienne przepisy proceduralne, niesie za sobą także skutek w postaci zaprzeczenia ojcostwa R. S..

Dochodząc do wniosku, że w sprawie nie zaistniały żadne negatywne przesłanki uznania orzeczenia państwa obcego, zarówno w zakresie wskazywanym przez prokuratora jak i innych określonych w art. 1146 k.p.c, Sąd na podstawie art. 1145 k.p.c. uznał za skuteczny na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej prawomocny wyrok Sądu Pierwszej Instancji nr 13 w S. w Hiszpanii z dnia 13 października 2007 roku, sygn. akt 637/2007 o ustalenie ojcostwa.

SSO Barbara Przybylska SSO Domicela Gawlińska-Kowalczyk SSO Łucja Oleksy-Miszczuk